

Terugblik Meerjarenafspraak 2006-2010

Terugzine

Magazine van de Groene Kennis Coöperatie
met succesprojecten van de afgelopen vijf jaar

**Lezen en
laten lezen!**

Gooi mij niet weg
maar geef me door!

Of kijk op www.magazine.gkc.nl

Samenwerking in de
groene kolom is uniek

Samen kennis maken

Win-win voor onderwijs en bedrijfsleven

Een flinke stap voorwaarts

Met de uitvoering van de Meerjarenaafsprak 2006-2010 hebben de gezamenlijke groene kennisinstellingen een goede basis gelegd voor de samenwerking in de Groene Kennis Coöperatie. We leerden elkaar kennen en maakten kennis. Dat is een flinke stap voorwaarts. Om de blik naar buiten te versterken, moet echter nog heel wat gebeuren.

“Het groene kennissysteem is altijd de basis geweest van innovatie en moet dat ook blijven”, betoogde oud-minister Cees Veerman op 20 april 2005 op een landelijke bijeenkomst van de groene kennisinstellingen. Voor de bestuurders van de aoc's, de Vereniging Buitengewoon Groen, hao-instellingen en Wageningen UR was het een bijzondere dag. Zij bevestigden met hun handtekening de intentie om gezamenlijk het groene kennissysteem te verbeteren met als resultaat meer kenniscirculatie en -benutting. Daarmee was de Groene Kennis Coöperatie (GKC) een feit.

De noodzaak van verbetering werd breed onderkend. De verbindingen tussen de onderwijsinstellingen onderling en tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven waren de afgelopen decennia sterk verwaterd. Om de mondiale koppositie van de Nederlandse agribusiness te behouden, moesten de verbindingen binnen het groene kennissysteem vernieuwd worden.

Kernthema's

Ruim een jaar later bezegelden de minister en de groene onderwijsinstellingen hun intentie tot samenwerking met het ondertekenen van de Meerjarenaafsprak 2006-2010, getiteld 'Kennis voor kwaliteit van leven'. Essentie van deze overeenkomst: de groene kennisinstellingen werken via de GKC aan de hand van drie kernthema's aan de innovatie van het groene kennissysteem en het ministerie van LNV (nu EL&I) faciliteert dat proces met 'de groene plus'. Dat is ongeveer vijftig miljoen euro per jaar die het ministerie in aanvulling op de reguliere bekostiging van scholen via een aantal subsidie-regelingen beschikbaar stelt voor het groene onderwijs.

Vernieuwing en versterking

De drie kernthema's zijn kenniscirculatie, onderwijsvernieuwing en herijking van de ondersteuning van het groene onderwijs. Kenniscirculatie is de kern van de Meerjarenaafsprak. Die houdt in: zorgen dat de kennis binnen onderwijs, tussen onderwijs en onderzoek en naar de buitenwereld gaat stromen. Zodat de groene sectoren

en maatschappelijke organisaties kennis beter gaan benutten en hun innovatiekracht daardoor sterker wordt. Onderwijsvernieuwing is daarbij niet alleen middel maar ook het uiteindelijke doel van de GKC. Onderwijsvernieuwing moet er volgens de Meerjarenaafsprak toe leiden dat het onderwijs intensiever met de praktijk samenwerkt. Door die grotere samenwerking en inzet van studenten in projecten en in stages, leveren onderwijsinstellingen een bijdrage aan kenniscirculatie en wordt het groene onderwijs vernieuwd en versterkt. Om het vernieuwde groene onderwijs en kenniscirculatie beter te kunnen benutten, zal de ondersteuningsstructuur voor het groene onderwijs ten slotte herijkt dienen te worden.

Kracht

Bij de start van de Meerjarenaafsprak in 2005 was er aarzeling. Het enthousiasme bij de instellingen was in aanvang niet al te groot, maar 2008 was een keerpunt. 'De GKC is een goed idee', oordeelden de bestuurders bij de tussenevaluatie. Samenwerken in de groene onderwijskolom en met het onderzoek, daar is veel mee te winnen. Het legitimeert bovendien niet alleen de positie van het groene onderwijs, maar biedt ook belangrijke voordelen. De kracht van de groene onderwijsinstellingen is dat ze in de kolom op inhoud veel delen en van daaruit ook de samenwerking met de buitenwereld zoeken. Die positieve houding werd in juni 2010 bevestigd op de conferentie 'Kennis en Innovatie: de regio aan zet' in Velp. Die werd bezocht door ruim 700 personen, waaronder een kleine 200 studenten en leerlingen uit het groene onderwijs. Tijdens deze conferentie ondertekenden toenmalig LNV-minister Gerda Verburg en het GKC-bestuur de nieuwe Meerjarenaafsprak 2011-2015 op hoofdlijnen.

Kennen

Met de invulling van de Meerjarenaafsprak 2006-2010 heeft het groene onderwijs flinke stappen vooruit gezet. Via de (regionale) kennisarrangementen is een grote groep in het onderwijs uitgedaagd de blik naar buiten te richten.

Programmatische teams ontwikkelden een visie en stimuleerden projectinitiatieven, scholen voerden projecten uit en leerlingen en studenten - betrokken bij kenniscirculatie – kregen een interessante en aantrekkelijke leeromgeving.

Bij het versterken van de banden van het onderwijs met de vier O's – onderzoek, ondernemers, omgeving en overheid – lag het accent in deze periode op de relaties tussen scholen onderling en met het onderzoek. Elkaar weer leren kennen en laten zien wat je te bieden hebt. Dat moest soms van ver komen, want onderwijsmensen van de verschillende instellingen kenden elkaar niet. Onderzoekers moesten ontdekken dat het onderwijs de afgelopen twee decennia sterk veranderd is en leren wat ze kunnen bijdragen aan competentiegericht onderwijs. Dat lukte aardig, gezien de mooie voorbeelden van samen ontwikkelen, vraaggestuurd vanuit het onderwijs met regelmatig deelname van het Ontwikkelcentrum. De programmatische teams vormden daarbij een goede basis voor een onderwijsnetwerk waarin onderzoekers in toenemende mate hun plek vinden.

Omgeving

Ook de contacten tussen onderwijs en ondernemers, omgeving en overheid zijn in deze periode geïntensiveerd. Met bijvoorbeeld Smaaklessen, projecten met de Dierenbescherming en organisaties voor Natuur- en Milieueducatie ontstonden banden met maatschappelijke organisaties en het basisonderwijs.

De versterking van de relatie met het bedrijfsleven vraagt nog steeds bijzondere aandacht. Daarvoor is weliswaar een goede basis gelegd, maar de resultaten zijn over de hele linie nog onvoldoende. Scholen staan midden in de samenleving en moeten oog en oor hebben voor de ontwikkelingen in hun omgeving. Ze weten wat er in de sector en de samenleving speelt, want dit is een essentiële voorwaarde om te kunnen innoveren. Programmatische teams spelen daar een belangrijke rol bij. Zij kennen de agenda's van bedrijfsleven en overheid en vertalen die naar het onderwijs. Dat laatste zal verder ontwikkeld en versterkt moeten worden.

Successen

Samenwerking binnen de GKC heeft in de periode van deze eerste Meerjarenaafpraak geleid tot versterking van de onderlinge relaties, betere kenniscirculatie en mooie voorbeelden van onderwijsvernieuwing. Alle groene onderwijsinstellingen waren via de programmatische teams en projecten betrokken bij de invulling van deze overeenkomst. Dat is goed want de Groene Kennis Coöperatie is het innovatieplatform van, voor en door de groene onderwijsinstellingen. Het 'groene plus-geld' van het ministerie biedt hen de mogelijkheid om vanuit hun eigen strategie hun onderwijs op een hoger plan te brengen door gebruik te maken van dit gezamenlijke platform. Innoveren doe je al lerend. Er zullen altijd projecten zijn waarvan je zegt 'veel van geleerd, maar nooit meer doen' en er zijn successen, waarvan je hoopt dat ze ondergebracht worden in de reguliere structuur van de school en dat andere scholen ze overnemen. In dit magazine hebben we negentien succesvolle projecten uit de periode 2006-2010 voor u geselecteerd. Bij de selectie hebben we gekeken naar de rol van onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven bij de uitvoering van het project. Ook de doorwerking in het onderwijs van het resultaat dat het project heeft opgeleverd is een belangrijk criterium geweest. Een project kan pas succesvol genoemd worden als de resultaten een meerwaarde hebben voor de dagelijkse onderwijspraktijk.

We hopen en verwachten dat de in dit magazine gepresenteerde voorbeelden u inspireren om de volgende stap te zetten. Samenwerking tussen scholen onderling en met onderzoek is al redelijk gewoon aan het worden, maar nu zal de slag richting bedrijfsleven gemaakt moeten worden. Dat kan uiteraard alleen als het van twee kanten komt. Hoe we dit voor ons zien, leest u in ons tijdschrift Vooruitzine dat in april 2012 uit zal komen. Maar nu eerst de succesverhalen van de afgelopen periode.